

D E K R E T

z dnia 18 sierpnia 1945 r.

o podatku od wynagrodzeń.

Na podstawie ustawy z dnia 3 stycznia 1945 r. o trybie wydawania dekretów z mocą ustawy (Dz. U. R. P. Nr 1, poz. 1) — Rada Ministrów postanawia, a Prezydium Krajowej Rady Narodowej zatwierdza, co następuje:

Przedmiot opodatkowania.

Art. 1. (1) Podatkowi od wynagrodzeń podlegają wynagrodzenia za pracę, wypłacane na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej.

(2) Podatkowi od wynagrodzeń podlegają również wynagrodzenia za pracę, wypłacane na obszarze obcego państwa osobom, które posiadają miejsce zamieszkania lub miejsce pobytu na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej.

Pojęcie wynagrodzenia.

Art. 2. (1) Wynagrodzeniem jest wszelkiego rodzaju świadczenie w pieniądzu lub w naturze, otrzymywane przez pracownika z tytułu pełnionej przez niego pracy zarówno w czasie trwania stosunku służbowego lub stosunku-umownego o pracę, jak i po jego ustaniu.

(2) Do kategorii wymienionych w ustępie poprzedzającym wynagrodzeń zalicza się również wszelkiego rodzaju świadczenia wypłacane osobom, należącym do składu zarządów, rad, komitetów nadzorczych i komisji rewizyjnych osób prawnych.

(3) Wartość pieniężną świadczeń w naturze w postaci wyżywienia, mieszkania służbowego, światła, opału i użytkowania roli ustala na każdy rok kalendarzowy Minister Skarbu w porozumieniu z Ministrem Pracy i Opieki Społecznej.

(4) Wartość innych świadczeń w naturze szacuje się według cen rynkowych. W przypadku udzielania tych świadczeń w formie odpłatnej doliczeniu do wynagrodzenia podlega różnica pomiędzy ceną rynkową a ceną zapłaconą przez podatnika.

Osoby obowiązane do opłacania podatku.

Art. 3. (1) Do opłacania podatku od wynagrodzeń obowiązane są osoby fizyczne bez względu na miejsce zamieszkania lub miejsce pobytu, jeżeli wynagrodzenie za pracę wypłacane im jest na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej.

(2) Do opłacania podatku od wynagrodzeń obowiązane są również te osoby fizyczne, którym wynagrodzenie za pracę wypłacane jest za granicą, jeżeli posiadają miejsce zamieszkania lub miejsce pobytu na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej.

Zwolnienia podmiotowe.

Art. 4. Zwolnieni od obowiązku podatkowego są:

1) uwierzytelnieni przy Rządzie Rzeczypospolitej zastępcy obcych państw oraz przydani im urzędnicy i osoby, pozostające u nich w służbie, jeżeli są cudzoziemcami;

2) inne osoby, którym na podstawie układów międzypaństwowych lub według zasad prawa międzynarodowego służy przywilej zwolnienia od tego podatku.

Zwolnienia przedmiotowe.

Art. 5. (1) Podatkowi nie podlegają:

1) zapomogi i odszkodowania pośmiertne dla rodzin po zmarłych wojskowych i urzędnikach państwowych;

2) renty i zapomogi pobierane przez inwalidów wojennych i wojskowych oraz inwalidzkie renty skapitalizowane;

3) pensje pobierane przez weteranów powstań na mocy obowiązujących ustaw;

4) płace i dodatki wypłacane przez Skarb Państwa w związku z odznaczeniami wojennymi, odniesionymi ranami i t. p.;

5) żołd wypłacany szeregowym Wojsk Polskich w służbie czynnej łącznie ze wszystkimi dodatkami;

6) skapitalizowane renty i emerytury wypłacane z funduszków Państwa lub zakładów ubezpieczeń społecznych;

7) odszkodowania za utratę życia lub zdrowia w związku z pełnioną pracą;

8) opieka lecznicza, szpitalna, sanatoryjna oraz wartość bezpłatnie wydawanych lekarstw;

9) wartość munduru służbowego lub odszkodowanie w gotówce za używanie munduru własnego;§

10) zasiłki chorobowe wypłacane przez instytucje ubezpieczeń społecznych;

11) zapomogi dla zarejestrowanych bezrobotnych wypłacane z kas publicznych;

12) zwroty kosztów służbowych, kosztów podróży oraz diety wypłacane osobom zatrudnionym w służbie publicznej;

13) kwoty wypłacane osobom zatrudnionym nie w służbie publicznej na koszty podróży (koszt przejazdu, diety), jeżeli nie przekraczają one faktycznych wydatków pracownika, albo nie są wyższe od ustalonych przepisami układu zbiorowego pracy dla danego zawodu;

14) koszty biletu na przejazd środkami masowej lokomocji (pociągi, tramwaje, autobusy) od miejsca zamieszkania do miejsca pracy i z powrotem, jeżeli te koszty nie są zwracane przez pracodawcę poza wynagrodzeniem;

15) odszkodowania za używane przez pracownika własne narzędzia pracy (amortyzacja);

16) jednorazowe zapomogi ślubne, porodowe i pogrzebowe, jeżeli są udzielane w okresie sześciu tygodni przed lub po zdarzeniu w wysokości nieprzekraczającej 3.000 zł;

17) dary pieniężne i w naturze, jeżeli są udzielane w wysokości do 6.000 zł, z tytułu co najmniej 25-letniego okresu trwania pracy;

18) stypendia, faktycznie poniesione opłaty szkolne, zwracane przez pracodawcę na podstawie przepisów układu zbiorowego pracy, zasiłki na cele naukowe, nagrody uzyskane na konkursach, nagrody za wynalazki i t. p.;

19) wynagrodzenia nieprzekraczające w stosunku rocznym 12.000 zł chyba, że dekret niniejszy stanowi inaczej;

20) inne wynagrodzenia zwolnione od podatku na mocy specjalnych ustaw.

(2) Upoważnia się Ministra Skarbu w porozumieniu z Ministrem Pracy i Opieki Społecznej do zwolnienia od podatku innych kategorii wynagrodzeń w granicach słuszności gospodarczej.

Art. 6. Wynagrodzenia wypłacane z funduszków obcego państwa, obcych związków samorządowych oraz z innych tego rodzaju funduszków publicznych wyłącza się od opodatkowania, jeżeli będzie udowodnione, że podlegają tam podatkowi tego samego rodzaju i jeżeli właściwe obce państwo postępuje według zasad wzajemności co do takich samych przychodów

ze źródeł położonych na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej.

Powstanie obowiązku podatkowego.

Art. 7. Obowiązek podatkowy powstaje z chwilą wypłacenia wynagrodzenia i jest niezależny od tego, czy wynagrodzenie wypłacone zostało za czasokres bieżący, przeszły lub przyszły.

Wygaśnięcie obowiązku podatkowego.

Art. 8. Obowiązek podatkowy wygasa z chwilą śmierci podatnika, jak również z chwilą rozwiązania stosunku, uzasadniającego wypłatę wynagrodzenia, jednak dopiero po dokonaniu całkowitego rozrachunku i wypłaceniu reszty należności z wygasłego stosunku.

Zniżki i zwolnienia rodzinne.

Art. 9. (1) Jeżeli podatnik, będący głową rodziny ma na utrzymaniu więcej niż dwoje dzieci, podatek obniża się o 25%, jeżeli ma więcej niż czworo dzieci, podatek obniża się o 50%. Całkowite zwolnienie od podatku następuje wtenczas, jeżeli podatnik ma więcej niż sześcioro dzieci na utrzymaniu.

(2) Zniżka, o której mowa w ust. 1, odnosi się tylko do tych podatników, których wynagrodzenie nie przekracza 120.000 zł w stosunku rocznym i którzy nie są podatnikami w podatku dochodowym.

(3) Za dzieci uważa się nieletnie dzieci ślubne, nieślubne, przysposobione i pasierbów do lat 18-tu, jeżeli nie posiadają własnych źródeł dochodu.

(4) Ta sama zniżka przysługuje również na dzieci starsze, pobierające naukę lub odbywające praktykę zawodową — do ukończenia przez nie 24 roku życia, jeżeli nie posiadają własnych źródeł dochodu.

(5) Jeżeli podatnikiem jest kobieta, będąca głową rodziny, ulga, o której mowa w ustępach poprzedzających, następuje:

w rozmiarach 25% — gdy ma na utrzymaniu więcej niż jedno dziecko,
 „ 50% — gdy ma na utrzymaniu więcej niż dwoje dzieci.

Całkowite zwolnienie następuje, gdy ma na utrzymaniu więcej niż czworo dzieci.

Art. 10. Podatek podwyższa się:

1) o 20% dla podatników w wieku ponad 18 lat, niezonatych lub niezamężnych, nie mających na utrzymaniu dzieci i pobierających wynagrodzenie ponad 60.000 zł rocznie;

2) o 10% dla podatników żonatych lub zamężnych od lat przeszło dwóch, lecz nie mających na utrzymaniu dzieci, jeżeli podatnicy ci pobierają wynagrodzenie ponad 80.000 zł rocznie.

Wysokość i sposób pobierania podatku.

Art. 11. (1) Podatek wymierza się według następującej skali:

Stopień wynagrodzenia	Wysokość wynagrodzenia obliczona w stosunku rocznym w złotych		Stopa procentowa podatku %
	ponad	do	
1	12.000	18.000	1
2	18.000	24.000	1,5
3	24.000	30.000	2
4	30.000	36.000	2,5
5	36.000	42.000	3
6	42.000	48.000	4
7	48.000	54.000	5
8	54.000	60.000	6
9	60.000	70.000	7
10	70.000	80.000	8
11	80.000	90.000	9
12	90.000	100.000	10
13	100.000	110.000	11
14	110.000	120.000	12
15	120.000	130.000	13
16	130.000	140.000	15
17	140.000	160.000	17
18	160.000	180.000	19
19	180.000	200.000	21
20	200.000	240.000	23
21	240.000	280.000	25
22	280.000	320.000	27
23	320.000	360.000	29
24	360.000	400.000	31
25	400.000	450.000	33
26	450.000	500.000	35
27	500.000	550.000	37
28	550.000	600.000	39
29	600.000	700.000	41
30	700.000	800.000	43
31	800.000	900.000	45
32	900.000	1.000.000	47
33	1.000.000		50

(2) Podstawę do ustalenia stopy procentowej stanowi wynagrodzenie, obliczone w stosunku rocznym.

Art. 12. (1) Podatek od wynagrodzeń, wypłacanych na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej, pobiera się drogą potrącenia od wypłacanego wynagrodzenia kwoty należnego podatku według skali art. 11.

(2) Do potrącania kwoty należnego podatku obowiązani są pracodawcy (władze, urzędy, instytucje, przedsiębiorstwa i wogóle wszyscy pracodawcy, wypłacający wszelkiego rodzaju wynagrodzenia) przy każdej wypłacie wynagrodzenia.

(3) Jeżeli pracodawca nie potrąca należnego podatku, lecz ponosi go z własnych funduszy, wówczas obowiązany jest przyjąć za podstawę do ustalenia stopy procentowej i obliczenia podatku taką kwotę, aby — po potrąceniu od tej kwoty obliczonego podatku — po-

została różnica wyrażała sumę przypadającą pracownikowi do wypłaty. Zasada powyższa nie ma zastosowania, gdy wynagrodzenie nie przekracza zł 60.000 w stosunku rocznym.

(4) Przy wypłacie wynagrodzeń okresowych zmiennych stosuje się postanowienia art. 11 ust. 2 dopóty, aż łączna suma wynagrodzeń w danym roku kalendarzowym przekroczy 12.000 zł, po czym w celu ustalenia stopy procentowej podatku należy stosować postanowienia ust. 6.

(5) W celu obliczenia podatku przy wypłacie wynagrodzenia nieokresowego (jednorazowego), dolicza się je wraz z poprzednio wypłaconymi w danym roku kalendarzowym wynagrodzeniami nieokresowymi do obliczonej w stosunku rocznym sumy ostatniego okresowego wynagrodzenia i ustaloną w ten sposób stopę procentową stosuje się do bieżąco wypłaconego wynagrodzenia nieokresowego.

(6) W stosunku do osób, które wynagrodzeń okresowych nie otrzymują, podstawę do ustalenia stopy procentowej podatku stanowi kwota wypłaconego wynagrodzenia. W przypadku powtarzających się w ciągu roku wypłat nieokresowych należy dodać do kwoty bieżąco wypłacanej sumę wypłat już dokonanych i na podstawie łącznej sumy ustalić stopę procentową i obliczyć podatek. Od tak ustalonej kwoty podatku potrąca się podatek uprzednio już pobrany, a pozostała różnica stanowi podatek, przypadający bieżąco do potrącenia.

(7) Podatek należy potrącić w ten sposób, aby z wynagrodzenia wyższego stopnia po pobraniu podatku nie pozostało mniej, niż zostaje z najwyższego wynagrodzenia bezpośrednio niższego stopnia, po potrąceniu podatku na ten stopień przypadającego.

Art. 13. (1) Pracodawca wypłacający wynagrodzenia w sumach nieprzekraczających na jednego pracownika zł 60.000 w stosunku rocznym, obowiązany jest oprócz potrąconego pracownikowi podatku w myśl art. 11 uiścić z własnych funduszy dodatkową opłatę według następującej skali:

Stopień wynagrodzenia	Wysokość wynagrodzenia obliczona w stosunku rocznym w złotych		Roczna suma dodatkowej opłaty w złotych
	ponad	do	
1		12.000	3.600
2	12.000	18.000	3.420
3	18.000	24.000	3.240
4	24.000	30.000	3.000
5	30.000	36.000	2.700
6	36.000	42.000	2.340
7	42.000	48.000	1.680
8	48.000	54.000	900
9	54.000	60.000	300

(2) Od dodatkowej opłaty (ust. 1) wolny jest płatnik, jeżeli nim jest Państwo, związek

samorządowy, instytucja ubezpieczeń społecznych, związek zawodowy robotników lub pracowników, albo zakład, będący pod zarządem Państwa bądź związku samorządowego.

(3) Upoważnia się Ministra Skarbu do całkowitego zwalniania od opłat dodatkowych oraz do obniżania stawek tych opłat dla poszczególnych okręgów wymiarowych i kategorii podatników.

Art. 14. (1) Kwoty należnego podatku, potrącone przez pracodawcę przy wypłacie wynagrodzenia (art. 11 i 12), lub ponoszone przez pracodawcę z własnych funduszy (art. 12 ust. 3), jak również kwoty dodatkowych opłat (art. 13), pracodawca jest obowiązany wpłacić do kasy właściwego urzędu skarbowego w terminie dni 7 po upływie miesiąca kalendarzowego, w którym nastąpiła wypłata wynagrodzenia, z dołączeniem wykazu potrąceń, sporządzonego według przepisanej wzoru, lub też odpisu listy płacy, zawierającej dane niezbędne do sprawdzenia prawidłowości dokonanych potrąceń.

(2) Minister Skarbu ma prawo zwolnienia większych przedsiębiorstw, zatrudniających znaczną liczbę pracowników, a prowadzących prawidłowe księgi handlowe, od obowiązku składania wykazów potrąceń albo list płacy. Uprawnienie to może Minister Skarbu przenieść na dyrektorów izb skarbowych.

Art. 15. (1) Pracodawca wypłacający osobie u niego zatrudnionej dwa lub więcej wynagrodzeń obowiązany jest, jeżeli łączna suma tych wynagrodzeń za dany rok kalendarzowy przekracza 30.000 zł obliczyć podatek, przyjmując za podstawę łączną sumę tych wynagrodzeń.

(2) Jeżeli obliczony w ten sposób podatek przekroczy kwotę podatku potrąconego w myśl art. 11, różnicę należy potrącić dodatkowo najpóźniej przy ostatniej wypłacie wynagrodzenia za dany rok kalendarzowy i wpłacić do kasy urzędu skarbowego w terminie do dnia 7 stycznia następnego roku.

Art. 16. Osoby, pobierające wynagrodzenia na obszarze obcego państwa, a zamieszkałe na terenie Rzeczypospolitej Polskiej (art. 1 ust. 2) obowiązane są obliczać należny podatek według przepisów art. 11 i 12 niniejszego dekretu i wpłacać do kasy właściwego urzędu skarbowego w terminie 7 dni po upływie miesiąca, w którym otrzymały wynagrodzenie. Po upływie roku osoby te są obowiązane obliczyć i wpłacić należny podatek zgodnie z przepisami art. 15 ust. 2.

Opodatkowanie łącznych wynagrodzeń.

Art. 17. (1) Osoby, które otrzymują wynagrodzenia od różnych pracodawców, obowiązane są po upływie roku kalendarzowego uiszczyć tytułem podatku od wynagrodzeń różnicę między należnością podatku od łącznego rocznego wynagrodzenia według skali art. 11, a kwotą potrąconą w trybie art. 12 tytułem podatku w ciągu ubiegłego roku.

(2) Kwoty przypadające z powyższego tytułu do zapłaty powinny być przez wymienione wyżej osoby obliczone i wpłacone do kasy właściwego urzędu skarbowego w terminie do dnia 15 stycznia następnego roku. Równocześnie z wpłatą należy złożyć w urzędzie skarbowym obliczenie różnicy, sporządzone na przepisany formularz.

(3) Podatek należy obliczyć w ten sposób, aby z wynagrodzenia wyższego stopnia, po potrąceniu podatku, nie pozostało mniej, niż zostaje z najwyższego wynagrodzenia bezpośrednio niższego stopnia po potrąceniu podatku na ten stopień przypadającego.

Postępowanie w sprawach podatku.

Art. 18. Postępowanie w sprawach podatku od wynagrodzeń podlega przepisom ordynacji podatkowej (Dz. U. R. P. z 1936 r. Nr 14, poz. 134), a w szczególności przepisom tej ordynacji, dotyczącym państwowego podatku dochodowego.

Przepisy końcowe.

Art. 19. Wykonanie niniejszego dekretu porucza się Ministrowi Skarbu.

Art. 20. (1) Dekret niniejszy wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą obowiązującą od dnia 1 września 1945 r.

(2) Jednocześnie tracą moc obowiązującą przepisy artykułów 20 i 41—45 ustawy o państwowym podatku dochodowym (Dz. U. R. P. z 1936 r. Nr 2, poz. 6) wraz z późniejszymi zmianami.

Prezydent Krajowej Rady Narodowej:
Bolesław Bierut

w/z Prezes Rady Ministrów:
Władysław Gomułka

Minister Skarbu:
Konstanty Dąbrowski

w/z Minister Pracy i Opieki Społecznej:
Edmund Giebartowski